

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В.Н. КАРАЗІНА
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ

КАРАЗІНСЬКІ ЧИТАННЯ: ЛЮДИНА. МОВА. КОМУНІКАЦІЯ

Тези доповідей
XVII наукової конференції
з міжнародною участю

2 лютого 2018 року

Харків 2018

УДК 81 (082)

ББК 81я43

К 22

Затверджено до друку рішенням Вченої ради
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна
(протокол № 1 від 19 січня 2018 р.)

Організаційний комітет конференції:

В.Г. Пасинок, доктор педагогічних наук, професор (голова)

Н.А. Оніщенко, кандидат філологічних наук, доцент (заступник голови)

І.С. Шевченко, доктор філологічних наук, професор

В.О. Самохіна, доктор філологічних наук, професор

В.П. Кривенко, кандидат філологічних наук, доцент

О.В. Ребрій, доктор філологічних наук, доцент

С.К. Криворучко, доктор філологічних наук, професор

О.О. Чорновол-Ткаченко, кандидат філологічних наук, доцент

С.А. Віротченко, кандидат філологічних наук, доцент

П.Т. Гусєва, кандидат філологічних наук, доцент

С.Г. Мащенко, доцент

В.С. Барило, А.С. Медведенко, А.О. Пірог (секретарі)

Адреса оргкомітету:

61022, м. Харків-22, майдан Свободи, 4,

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна,

факультет іноземних мов, тел. (057) 707-53-43

Каразінські читання: Людина. Мова. Комунікація. : Тези доповідей
К 22 XVII наукової конференції з міжнародною участю. – Х. : ХНУ імені
В.Н. Каразіна, 2018. – 197 с.

До збірника увійшли тези доповідей, присвячені проблемам іноземної філології, методики викладання іноземних мов, перекладу, міжкультурної комунікації, літературознавства.

Розраховано на наукових працівників, викладачів, аспірантів, студентів філологічних спеціальностей.

УДК 81 (082)

ББК 81я43

ISBN 978-966-285-458-9

© Харківський національний університет
імені В.Н. Каразіна, 2018

© І.М. Дончик, макет обкладинки, 2018

Література

1. Halliday M.A.K. Halliday's Introduction to Functional Grammar / M.A.K. Halliday, C. Matthiessen. – New York : Routledge, 2014. – 786 p. 2. Tseng C. Cohesion in Film: Tracking Film Elements / C. Tseng. – Basingstoke : Palgrave Macmillan, 2013. – 176 p.

Джерела ілюстративного матеріалу

Leishman D. Red Riding Hood / D. Leishman. – Access: http://collection.eliterature.org/1/works/leishman_redridinghood.html

ПЕРЕКЛАД ЛІТЕРАТУРИ ПОСТМОДЕРНУ: ДЕЯКІ АСПЕКТИ (на прикладі творів Чака Паланіка)

Івахненко А.О. (Харків)

Постмодернізм у літературі, як і постмодернізм в цілому, важко охарактеризувати однозначно. Найбільше для наших цілей, здається, підходить таке визначення: «1) культ особистості – людини, вільної від впливу ідеологій, незаангажованої одиниці суспільства; 2) бачення повсякденного реального життя як театру абсурду, де заперечується можливість пізнання світу, релятивізм; 3) суміш стилів, жанрів, прийомів викладання; 4) поглиблена рефлексивність, тобто прагнення до остаточного усвідомлення своїх дій; 5) іронічність та самоіронічність; 6) пародійність змальовуваних ситуацій; 7) діалог із читачем ведеться безпосередньо через оповідача» [2].

Одним із найяскравіших представників постмодернізму ХХІ ст. є, безперечно, Чак Паланік (справжнє ім'я Чарльз Майкл Поланік). Світове визнання та славу він отримав після написання у 1996 році роману «Бійцівський клуб» («Fight Club»), який вже в 1999 році було екранізовано. На стиль Паланіка значно вплинула творчість Г. Ліша та Е. Гемпл [3]. Через ненормальність змальовуваних ситуацій та різноманітні стилістичні прийоми, які використовує автор, переклад та адаптація його творів українською мовою є нелегкою справою [1]. Переважна більшість книг Чака Паланіка мають такі риси: 1) головні герої – маргінали; 2) нелінійне оповідання та викладення подій у зламаній перспективі часу; 3) чорний гумор; 4) знижена лексика; 5) велика кількість алюзій – риса, притаманна постмодернізму в цілому.

В нашому дослідженні ми зупинимось саме на останній особливості творчості Чака Паланіка. Деякі фрази повторюються протягом всього твору, і сам автор називає такі повторювані речення **приспіваними** («choruses») [4]. Так, в романі *Damned* («Проклята») [5] кожен розділ починається з речення «*Are you there, Satan? It's me, Madison*». Структуру твору взято з роману

американської письменниці Джуді Блум *Are You There God? It's Me, Margaret*. Звісно, ця алюзія на достатньо відомий англomовний твір нічого не говорить українському читачеві. Це неминуча втрата перекладу.

В романах Чака Паланика зустрічається велика кількість власних назв: прізвища та імена історичних осіб, акторів та політичних діячів, назви художніх творів чи телешоу і т.ін. У перекладі пост модернових творів просто неможливо прокоментувати всі алюзивні моменти, бо коментар буде чи не завбільшки за власне текст. Тому інколи, якщо пересічному (але освіченому!) українському читачу, на нашу думку, не відомі ти чи інші культурні явища, що зустрічаються в оригіналі, ми: 1) вводили стислий коментар просто до тексту перекладу, наприклад: *напівфабрикати фірми «Свенсон», стрічка «Жан де Флоретт», жуйка «Базука», журнал «Вог»* [5]; 2) передавали назву торгової марки простим транскрибуванням, без надання коментарів: *сумочка від «Коуч», туфлі «Маноло Бланік»* [5]. Коли ж мова йшла про достатньо відомі культурні феномени, ми передавали назви у тому вигляді, в якому вони існують у нашій культурі: *«Англійський пацієнт», «Фортепіано», «Клуб «Сніданок»»* [5].

Література

1. Егоренко А.М. Путеводитель по книгам Чака Паланика / А.М. Егоренко. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://palahniuk.info/library/egorenkov/tourguide.html>. – Загол. з екрану.
2. Енциклопедія літературних напрямків і течій. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrlib.com.ua/encycl/techii/printout.php?number=16>. – Загол. з екрану.
3. Chuck Palahniuk // Wikipedia the Free Encyclopedia. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://en.wikipedia.org/wiki/Chuck_Palahniuk – Загол. з екрану.

Джерела ілюстративного матеріалу

4. The Cult [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://chuckpalahniuk.net/> – Загол. з екрану.
5. Палагнюк Ч. Проклята / Ч. Палагнюк. – Харків : Фоліо, 2012. – 287 с.

КОМІЧНА ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ОНІМА

Івченко Н.С. (Харків)

Рефлексія екологічних проблем, пов'язаних з онімами, набуває в межах сьогодення особливої актуальності, оскільки онім виступає відображенням суб'єктних стосунків (людина <--> природа). Тож еколінгвістика – «це сприяння пошуку нових форм мови, які надихають людей на захист природного світу. Вона досліджує закономірності мови, які впливають на те, як люди думають про світ та сприймають його [3, с. 7]. А гумор за допомогою сміху та емоцій, що він викликає, втручається у земну екосистему [2, с. 329] та заохочує до позитивного сприйняття життя.

Дужик Н.С. МОВНА СТРАТЕГІЯ ТАКТОВНОСТІ У ДІЛОВОМУ СПІЛКУВАННІ (на прикладі англомовних джерел)	48
Єнікєєв Д.С. ЕТИМОЛОГІЯ АНГЛОМОВНИХ ПРИЗВИСК ДОНАЛЬДА ТРАМПА	50
Єфименко В.А. ІНТЕРМОДАЛЬНА КОГЕЗІЯ В ЦИФРОВИХ КАЗКОВИХ НАРАТИВАХ	51
Івахненко А.О. ПЕРЕКЛАД ЛІТЕРАТУРИ ПОСТМОДЕРНУ: ДЕЯКІ АСПЕКТИ (на прикладі творів Чака Паланіка)	53
Івченко Н.С. КОМІЧНА ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ОНІМА	54
Ізотова Л.І., Касьянова В.Г. ОПТИМІЗАЦІЯ ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК МОВЛЕННЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ У СТУДЕНТІВ ФІНАНСОВО-ОБЛІКОВИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	56
Кабірі М.Х. ОЦІННА МОВЛЕННЄВА СТРАТЕГІЯ САМОПРЕЗЕНТАЦІЇ	58
Кальниченко О.А., Зарубіна З.В. ВПЛИВ ІДЕОЛОГІЇ НА ПЕРЕКЛАД (на прикладі російських та українських перекладів Роберта Бернза)	59
Кальниченко О.А., Кальниченко Н.М. ОПОСЕРЕДКОВАНІЙ ПЕРЕКЛАД В УКРАЇНІ В 1920 – 1930-І РОКИ	61
Калюжная А.Б. ОСОБЕННОСТИ ОБЪЕКТИВАЦИИ ОЦЕНКИ КОНЦЕПТА <i>ПРЕСТУПЛЕНИЕ</i>	62